

Ven z volilno pravico!

Kmet je, kakor je znano najubožnejši človek! Povsod se ga postavlja v ozadje, vedno se reče; molči kmet, ti ne razumiš ja nič“, povsod ima jeroba, ali ta jerob ne dela za kmeta, temveč za svoj žep! Že izza 30 let volijo meščani svoje poslance sami, to se pravi, vsakdo odda pri državnozbornih volitvah svoj glasovni listek, na katerega je zapisal ime svojega kandidata. Ubogi kmet pa mora preje voliti volilnega moža, in volilni možje pridejo potem skupaj, da volijo poslanca. Tak ubogi volilni mož pa je vsemogočemu pretenju in uplavanju izpostavljen, tako da se čisto drugi poslanci zvolijo, kakor so želeli kmetje.

Ta vnebovpijoča krivica se je končno v nekaterih deželah odpravila. Na Češkem, Spodnje Avstrijskem in na Kranjskem volijo kmetje že naravnost, in kdor ne more reči, da so sedaj slabši poslanci izvoljeni bili kakor poprej. Tudi štajerski deželni zbor je stavil tak predlog in odvisno je slovenskih poslancev če bomo dobili tako direktno volilno pravico ali ne. Ko bi se vsaj te edine kmetje v deželnem zboru udeležili, bi kmetje v prihodnje pri državno- in deželnozbornih volitvah v vsaki občini svojega poslanca po svoji volji voliti smeli. Mi ne moremo verjeti da bodo naši poslanci v tako važnem vprašanju svoje volilce nečimerno izdali. Prej kmetje, pazite na svoje zastopnike!

Bodimo previdni.

(Dopis iz dežele.)

Mariborski časnik „Fihpos“, novorojeni sinček „Slov. Gospodarja“ prinesel je v št. 3. dne 30. junija glavni članek „V združenju je naša moč“. Dragi kmet! ako še nisi bral istega članka, glej, da dobiš „Fihpos“ v roke in beri ga trezno, potem sodi ravnostno in sprevidel bodeš veliko zvijačo in nakane.

Mi prinesemo le posamezne točke tega članka. „Fihpos“ pravi: „Dandanes pa morda nobenega stanu ni tako tišči tako trd jarem in mu ne preti tako velika nevarnost kakor kmetskemu stanu. Po drugih deželah, kot po Francoskem, Nemškem, Danskem, Švicarskem in drugod, se kmetje že trdno združili med seboj in so sedaj močnejši. Pri nas na Avstrijskem se tudi začinja s tem, da pa moramo tudi mi slovenski kmetje biti pri združenju, da ne bomo na suhem ostali.“ To pravi „Fihpos“. Premislite dragi kmetje pomen teh vrst in ko presodite zvijačo „Fihposa“. Le pogledjte nazaj, kar so začeli pri nas kmetje sami zborovati in se združevati, ali si ni „Slov. Gospodar“ na vso moč privaroval, da prepreči združenje kmetov in to tudi in sicer zmiraj hujši in nesramnejši. Nobeno združenje ni preustudno. „Slov. Gospodar“ šunta in igra s svojimi farizejskimi hlapci z nesramnimi lažmi samo Slovencev proti Nemcem, temuč tudi Slovence med seboj. V to pomoč je rodil „Slov. Gospodar“ sinčka z imenom „Fihpos“ in zdaj sta oba

na delu. Ja, celo poštene častite duhovnike, kateri v pravem Kristusovem nauku ravnajo in ne sejejo med ljudstvo nemir in prepir, ti farizeji napadajo. Seveda „Slov. gospodar“ in njegov sinček bi rada združila slovenske kmete pod svoje vodstvo, da bi iste držala ložje v bedi in jarmu. Kdor se ustavlja, napadeta ga najnesramnejši, krstita ga kot liberalca, brezverca, nemčurja i. t. d. in če je ravno iskren Slovenec in poštenjak. „Slov. Gospodar“ in sinček pa se po drugi strani pajdašita z bodisi-komurkoli, z liberalci in grešniki in makari so najzagriznejši Mažari, samo če trobijo v njihov rog in se jim uklanjajo. Ali ni to najnesramnejše farizejsko hinavstvo? Vsak je proklet, kdor bere kaj družega kakor „Slov. Gospodarja“ in in njegov „Fihpos“. Kdor bere že „Domovino“, (ktera še pred temi farizeji v nekem strahu živi in si še ne upa s svojimi misli prav na svetlo) je obsojen v vice. Kdor bere pa „Slov. N.“ ali „Štajerca“, gori že zdaj v peklju. Zakaj pa neki prepovedujejo ti hinavci in grešniki branje drugih časnikov? Pravijo, da zaradi pohujšanja ljudstva; — o kaj še. — Pač pa zaradi tega, ker nekteri časniki prinašajo hudobije in grešno obnašanje teh farizejskih hinavcev in istim gotovo ni ljubo, da ljudstvo njih postopanje zve. Tudi bi se ne smeli slovenski kmetje dalje izobraziti. Ti ljudje dobro vedo, da če je kmet izobražen, ta dalje vidi, kakor črez nos in konec žlice in dalje ve, kakor v hlev, na njivo in štibernico — ne bode pustil, da bi drugi stanovi in taki, kateri od kmetov živijo, z njim komandirali in hlapčevali, kakor se še dandanes in žalibog v prvi vrsti s slovenskim kmetom godi.

Dragi slovenski kmetje! odprite oči in sodite sami kaj je prav. Ne poslušajte hujskačev in puntarjev; ne poslušajte teh sleparjev, kateri lažejo, da bi bili drugi časniki pohujšljivi, zoperversni i. t. d. Imate toliko sprevidnosti, da veste, da ja država postavno pazi, da se nič krivičnega ne tiska. Mnogovrstnejše časnike bodeš prebiral, bolj bodeš izobražen; kdor bere in prebira samo eno, je zoper svojo voljo zaslepljen. Potem bodeš prišel do sprevidnosti, da je na gospodarstvenem političnem polju vso narodstno pretepanje, hujskanje in puntarija največja sleparija na škodo kmetijstva in v hasen in dobiček kmečkih izkoriščevalcev. Kmet, bodisi Nemeec, Slovenec, liberalcec, klerikalec, konservativec i. t. d. bi ne smel zasledovati na gospodarstvenem polji nobenih razmer in razpertij, v zdajnjih, za kmete tako žalostnih, nevarnih časih.

„Fihpos“ pravi, da se morajo slovenski kmetje združiti, da ne ostanejo na suhem i. t. d. Mi pa vprašajmo: zakaj pa neki v „Slov. gospodarju“ in „sinčku“ hujskanja ni konca ne kraja ravno med Slovenci samimi? In če se ravno mi Slovenci združimo, ne pomagamo nič, dokler se ne združimo z nemškimi brez ozira na politično mnenje. Še-le tedaj imamo moč, da se uspešno branimo zoper sleparstvo in oderuštvo katero hoče požreti kmečki stan. Kdor temu ugovarja, isti je političen zelenjak brez najmanjše skušnjaje ali pa politično zaslepljen. Isti ne zastopi družega nič, kakor pri polni skledi sedeti in zauživati, kar drugi pripravljajo, pri tem pa premišljevat, kako bi se združenje vseh

kmetov preprečilo, ker bi potem sleparstvu odklenkalo. Prišel bi Gospod z bičem v roki in rekel, kakor je rekel prvim starišem: Pojdita, v potu svojega obraza si služita kruh. In vresničile bi se besede sv. Pavla: Kedor ne dela, naj ne je.

(Dalje sledi.)

Vojna v Južni Afriki.

Vojna se bo nadaljevala dotlej, da bodo Buri uničeni in docela iztrebljeni. To je sklep angleške zbornice, v kateri sta zakladni kancelar Hicks Beach in vojni minister Brodriche povedala, da je vsako nadaljnje pogajanje z Buri brezuspešno. Krüger in generali Burov so sklenili, da sprejmo le popolno neodvisnost in samoupravo obeh burskih republik, vse drugo odklanjajo ter se bodo borili dalje do skrajnosti. Anglija mora torej vojno nadaljevati. 19 mesecev že traja boj angleške velevlasti z dvema malima kmetiškima državicama, okoli 3000 milijonov kron je Anglija že porabila, izgubila celo armado častnikov in vojakov, a konca ni videti. Buri ne le niso izgnani in iztrebljene iz svojih dveh dežel, nego so se polastili še večine Kaplandije. Tako stanejo na ogromne daljave raztegnjene operacije Angležev vsak dan 40 milijonov kron. Gotovo je, da se Buri ne morejo več meriti z Angleži na odprtem polju in v velikem boju, kajti Angležev je nad 200.000 mož, Burov pa jedva 12 do 14.000, ali mala vojna se bo nadaljevala vendarle brez konca in kraja. Krüger in Botha trdno upata, da ostanejo končno Buri gospodarji na svoji zemlji.

Angleži so na glasu, da so človekoljubni in plemeniti. V vojni z Buri pa so se pokazali, prav nasprotno, neusmiljene in surove. Najprej so uvedli morilne dum-dum krogelje. Ali Buri so z zaplenjenimi dum-dum krogeljami streljali na Angleže, zato so te krogelje kmalu izginile. Nato so začeli Angleži požigati farme ter so opustošili vso deželo. Ženske in otroci Burov so brez strehe in živeža, zato so jih Angleži zgnali na posebne prostore, kjer trpe ujetniki največje pomanjkanje, mraz in vročino, lakoto in žejo. Najhujše pa je, da divjajo med ujetniki epidemične bolezni. Sedaj, ko so farme požgane, polja opustošena, možje pobiti, dovoljujejo Angleži ženskam in otrokom, da se vrnejo domov! Kako plemenito! Močan dokaz angleške človekoljubnosti je tudi to, da so se pobratili s Kafri, s starimi sovražniki Burov, divjaškimi Swazi in Zuli, katerim je dovoljeno moriti in ropati po deželah Burov. Tolpe teh divjakov so se priklatile celo do Rustenburga. Angleži pa se bodo tega svojega pobratimstva kmalu kesali, kajti divjaki bodo nastopali tudi proti Angležem in njih oblasti.

Iz Haaga poročajo, da se morajo Buri držati še 18 mesecev, Devet pa more v gorovju vztrajati celó 3—4 leta. Poveljnika Pretorius in Ackermann sta bila v boju ranjena.

Razne stvari.

„Švercanje“ z fihposom. Prepošteni „Slovenski Gospodar“ z dne 4. julija piše da je „Štajerc“ tihotapec, da „šverca“ in se tako lepo v drugih časnikih zastoj po svetu vozi in se to velikokrat zgote ter se naročniki, „Gospodarja“ in njegovega „fihpos“ opozarjajo in prosijo, da bi mu njegovi naročniki ta slučaj naznanili če bi namreč „Štajerc“ kedaj v njih listu zavil došel. — Mi seveda ne moremo pomagati če je „Gospodar“ mesečen“ in se v svojem svetohlinstvu globoko ureže. On pravi, da se taka lumparija velikokrat zgodi, ob enem pa prosi svoje naročnike, da mu tak slučaj naznanili. Mi toraj vprašamo: čem tak slučaj še-le naznaniti, če se to zgodi velikokrat? Kaj ne, kdor ima v glavi mesto možganov otrok temu se kaj tacega pač lahko pripeti. Torej po takega on sam, ali njegov „fihpos“ takega slučaja nista doživela. — Vsakemu naročniku „Gospodarja“ pa je znano, da je njegov ta mladi „fihpos“ posamezen list, s posebnim naslovom, kateremu cena ena krona, čeravno počenega groša vreden in ima posebnega urednika in je tudi nekaj posebnih naročnikov, se z „Gospodarjem“ vred tihotapsko pošilja, brez poštne marke — „šverca“ torej on, pa „Štajerc.“ Mi plačamo poštino pošteno. On sam v svoji prismojenosti piše: „Njegovi („Štajerčevi“) prijatelji ga vtikajo v druge časnike.“ Ali je potem kriv naše uredništvo, če si je nekdo to šalo dovolil? Sph pa je še prašanje, če je to tudi resnica, ker dvomimo ker znano je, da ta dva lista resnice ne ljubita. Tu je celo mogoče, da so to sami storili, samo da pote sumničijo druge. Očitati hoče on drugim nekaj, kar sam že od svojega rojstva počenja. Če s tako hram svoje kimovce „futra“ in skuša slepiti, voščimo mu samo dober tek. Pred njegovim pragom leži cele kugnoja, hoče pa drugim pometati. Težko in nesrečno je porodil svoj „fihpos“ zato ga pa tudi zdaj tu z tam vroča zaušnica doleti.

Iz Dravinjske doline. Ko je „Štajerc“ začel hajati, se je „Slov. Gospodar“ zmirom ustil kako govci ta časnik kmetom vsiljujejo in da ga ma kmet pri blagu plačati itd. Vprašamo te pa zdaj „pravičen?“ „Slov. Gospodar“ kdo pa za tvoje maliga sinčeka plačuje, s katerim g. kaplani dan dnevom po fari letajo in ga po več iztisov kmetu zastoj delijo, najberž mu ga bodo tudi g. duhovni pri kakšnem pogrebu, poroki ali pri čem drugem računili. Tako vidiš ti obrekljivi „Gospodar“ zop smo te spoznali, da te sama hinavščina skupaj d Od „Štajerca“ si takšne laži pisal, če ravno smo ročniki „Štajerca“ pošteno naročnino plačali, tvoj sin se pa zastoj deli, ker si tako neumnega lista nob le malo previden kmet ne naroči. Sram te naj bo da ne znaš nič družega več pisat kakor čez „Štajerc laži trosit tembolj še, ker te večjidel g. duhovni pišejo, ki bi mogli mir in ljubezen med ljudstvo ozna jevati, ne pa prepir trositi. Previden km

Vse dobro pride od zgoraj. Znani oderuh H Tanšic, ki je skoz več desetletij ubogo ljudstvo šm